

Kvartalsrapport 3. kvartal 2013

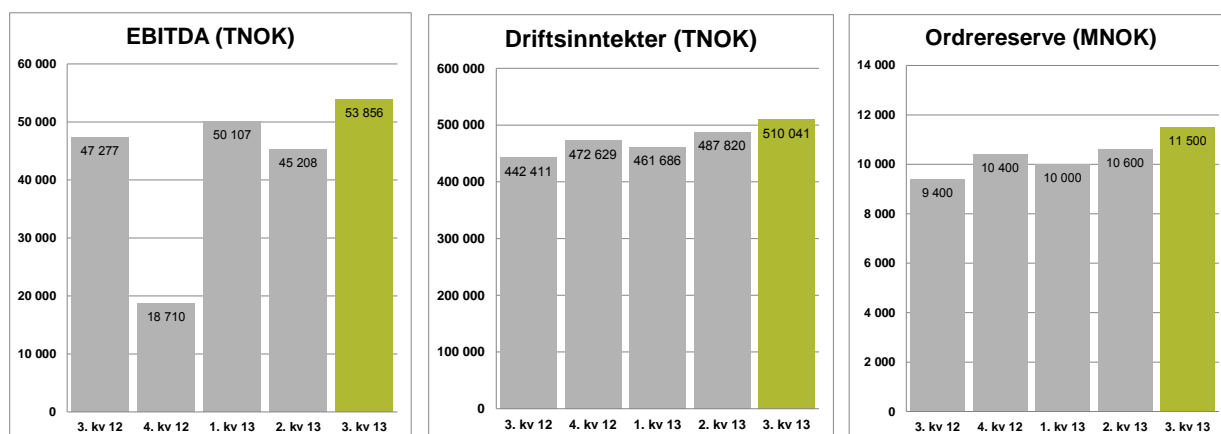
tide

Nye gassbusser i Fredericia i Danmark

Tide ASA rapporterer et driftsresultat før avskrivninger (EBITDA) på NOK 54 millioner i 3. kvartal og NOK 149 millioner hittil i år. Den positive utviklingen fortsetter og Tide utvider sitt marked med å ha vunnet kontrakt på rutekjøring i Vestfold.

Hovedpunkter

- Totale driftsinntekter for kvartalet var NOK 510 millioner, mot NOK 442 millioner året før. Totale inntekter hittil i år var NOK 1.460 millioner, mot NOK 1.450 millioner året før.
- EBITDA for kvartalet var NOK 54 millioner, mot NOK 47 millioner året før. EBITDA hittil i år var 149 millioner, mot NOK 134 millioner året før.
- Resultat før skatt for kvartalet var NOK 3, mot NOK -3 millioner året før. Resultat før skatt hittil i år var NOK 0, mot NOK -27 millioner året før.
- Oppkjøpet av det danske rutebilselskabet Haderslev A/S ble endelig gjennomført i juli. Transaksjonen gjør Tide til den nest største buss operatøren i Danmark. Selskapet er konsolidert inn med virkning fra og med 3. kvartal og bidrar i henhold til forventningene.
- Tide har vunnet kontrakt med Vestviken Kollektivtrafikk AS på rutekjøring i Vestfold i kommunene Horten, Sandefjord, Larvik og Lardal. Anbudet har en samlet kontraktsverdi på ca. NOK 1.250 millioner. Oppstart er 1. juli 2014 og går over 8 år med 2 års opsjon utover dette.
- Ordreserven økt til NOK 11,5 milliarder gjennom kvartalet, og utgjør nærmere 6 ganger årlig omsetning på rutedrift.

Hovedtall

NOK millioner	3. kv 2013	2. kv 2013	1. kv 2013	4. kv 2012	3. kv 2012
Driftsinntekter	510	488	462	473	442
Driftskostnader	-456	-443	-428	-457	-396
Salgsgevinster	0	0	17	3	1
EBITDA	54	45	50	19	47
EBIT	10	4	9	-20	5
Resultat før skatt	3	-3	0	-28	-3
Resultat etter skatt	2	-2	0	-20	-2
Resultat per aksje (NOK)	0,1	-0,1	(0,0)	-0,9	-0,1
Utvannet resultat per aksje	0,1	-0,1	(0,0)	-0,9	-0,1

Resultatfremgang.

Tide fortsetter den positive utviklingen også gjennom tredje kvartal. For første gang siden samtlige kontrakter på rutebilkjøring ble anbudsutsatt, leverer Tide positivt resultat før skatt. De største anbudene som Tide opererer er nå inne i sitt andre hele driftsår. Våre anbudsmodeller gir normalt lavere lønnsomhet i begynnelsen av kontraktperioden.

Tide konsernet har i kvartalet en EBITDA på NOK 54 millioner. Dette representerer en forbedring på 15 % sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Dette underbygger den positive utviklingen i resultatene vi har sett gjennom hele året.

Økningen i omsetningen tilskrives i stor grad virksomheten i Danmark generelt, og oppkjøpet av rutebilselskapet Haderslev A/S spesielt. Noe økt omsetning tilskrives også den norske virksomheten i form av ekstraproduksjon på eksisterende kontrakter.

Tide har i løpet av kvartalet signert avtalen og endelig gjennomført kjøpet av det danske rutebilselskapet Haderslev A/S. Selskapet driver rutebilkjøring for trafikkelskapet Sydtrafikk sør på Jylland og for Haderslev kommune. Selskapet har mer enn 75 års historie og har ca. 200 ansatte og opererer i overkant av 100 busser. Etter oppkjøpet vil Tide Bus Danmark A/S være det nest største busselskapet i Danmark med ca. 450 busser og ca. 900 ansatte.

Gjennom oppkjøpet i Danmark og de anbud som er vunnet den senere tid, befester Tide seg som den nest største aktør i både det norske og det danske bussmarkedet.

Tide har også gjennom målrettet HMS og organisasjonsarbeid blitt en attraktiv arbeidsplass. Fokus på teamorganisering og involvering gjør at sykefraværet og skadestatistikkene viser en positiv utvikling. Samme positive effekten ser vi på tilgangen på arbeidskraft.

Resultatregnskap konsern

(tall for tilsvarende periode i 2012 i parentes)

For kvartalet var driftsinntektene NOK 510,0 millioner (NOK 442,4 millioner). Driftsinntektene hittil i år var NOK 1.459,5 millioner (NOK 1.450,0 millioner).

For kvartalet var driftskostnadene NOK 456,4 millioner (NOK 395,7 millioner). Driftskostnadene hittil i år var NOK 1.327,8 millioner (NOK 1.321,5 millioner).

For kvartalet var avskrivningene NOK 43,7 millioner (NOK 41,9 millioner). Avskrivningene hittil i år var NOK 126,8 millioner (NOK 134,6 millioner).

For kvartalet var netto finanskostnader NOK 7,1 millioner (NOK 8,5 millioner). Netto finanskostnader hittil i år var NOK 22,6 millioner (NOK 27,2 millioner).

For kvartalet var resultat før skatt NOK 3,0 millioner (NOK -3,0 millioner). Resultat før skatt hittil i år var NOK 0,0 millioner (NOK -19,9 millioner).

Oppstart av anbud i Fredericia i Danmark og kjøp av rutebilselskabet Haderslev i Danmark utgjør de største endringene i kvartalet, sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Dette sammen med bortfall av kontrakt i rutepakke Vest i Hordaland per utgangen av 2. kvartal 2012 utgjør den største forklaringen på endringene hittil i år.

Balanse, investeringer og likviditet

Totalbalansen for Tide konsernet var ved utgangen av kvartalet på NOK 1.543,5 millioner. Til sammenligning hadde konsernet en totalbalanse på 1.579,2 millioner ved utgangen av tilsvarende periode i 2012.

Egenkapitalen utgjorde NOK 381,1 millioner ved utgangen av kvartalet. Dette tilsvarer en egenkapitalandel på 24,7 % for konsernet.

I kvartalet økte anleggsmidlene med NOK 91,9 millioner fordelt på busser og andre driftsmidler. Dette kan i hovedsak tilskrives ervervet av rutebilselskabet Haderslev.

Nye langsiktige lån i kvartalet var NOK 28,1 millioner, mens avdrag på langsiktig rentebærende gjeld utgjorde NOK 26,1 millioner.

Netto rentebærende gjeld er redusert med NOK 44,5 millioner siste 12 måneder etter rutebilselskapet Haderslev A/S er konsolidert inn.

Likviditetsbeholdningen var NOK 63,5 millioner ved utgangen av kvartalet mot NOK 56,4 millioner ved utgangen av tilsvarende periode i fjor. I tillegg har konsernet ubenyttet trekkrettigheter på NOK 125 millioner, slik at tilgjengelig likviditet er på NOK 188,8 millioner.

Segmenter

Tide Buss Norge

Tide Buss Norge består av Tide Buss AS og Tide Verksted AS. Tide Buss AS sin kjernevirksomhet er rutekjøring i Hordaland, Rogaland og Sør-Trøndelag. Selskapet driver også ekspress-busskjøring, samt flybussene i Bergen og i Haugesund.

Gjennom merkevaren Tide Reiser ivaretar Tide Buss AS salg og markedsføring av tur- og reisevirksomheten. I dette segmentet inngår utleie av busser, samt salg av opplevelsesreiser i Norge og Europa.

Tide Verksted AS driver service og vedlikehold av tyngre kjøretøy, primært busser. De har Tide Buss AS som sin desiderte største kunde, men har også oppdrag for eksterne kunder.

Tide Buss AS deltar aktivt i konkurranser om nye kontrakter i Norge. Selskapet opererer ved utgangen av tredje kvartal 893 busser og har 1.868 ansatte.

For kvartalet var totale driftsinntekter NOK 378,2 millioner (NOK 354,0 millioner). Tide Buss Norge hadde totale driftsinntekter på NOK 1.116,8 millioner hittil i år (NOK 1.160,8 millioner).

EBITDA for den norske virksomheten i kvartalet var NOK 32,0 millioner (NOK 36,7 millioner). EBITDA hittil i år var NOK 96,7 millioner (NOK 107,1 millioner).

Driftsresultatet for den norske virksomheten i kvartalet var NOK 0,0 millioner (NOK 4,6 millioner). Driftsresultatet hittil i år var NOK 0,4 millioner (NOK 1,6 millioner).

Tide Buss Danmark

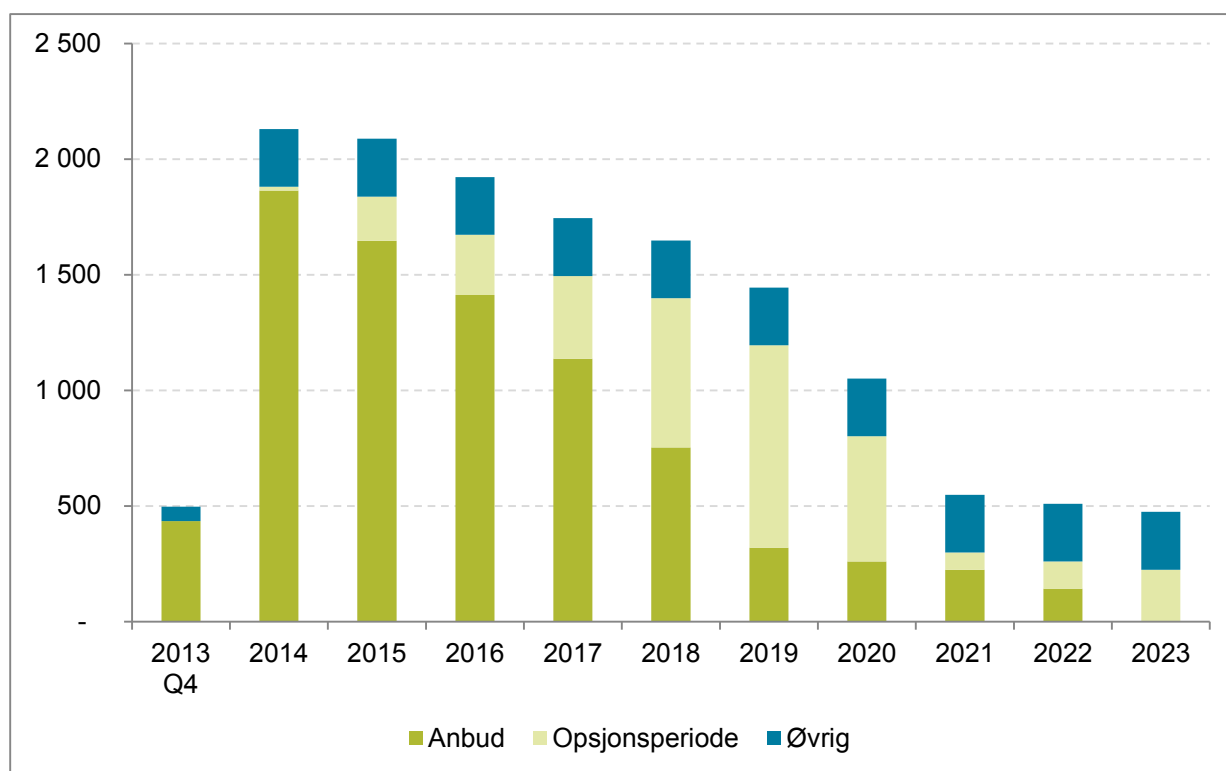
Tide Bus Danmark A/S kjører rutebuss for trafikkelskapene FynBus på Fyn og Sydtrafik på Syddjylland. I tillegg suppleres det med en mindre andel bestillingskjøring. Tide Bus Danmark A/S deltar aktivt i konkurranser om nye kontrakter i Danmark. Selskapet har totalt 882 ansatte og opererer 442 busser ved utgangen av kvartalet.

For kvartalet var totale driftsinntekter NOK 135,9 millioner (NOK 92,3 millioner) for Tide Buss Danmark. Totale driftsinntekter hittil i år var NOK 347,3 millioner (NOK 284,6 millioner). Økningen skyldes oppstart av kontrakt i Fredericia og kjøp av rutebilselskapet Haderslev i kvartalet.

EBITDA for den danske virksomheten i kvartalet NOK 24,2 millioner (NOK 11,5 millioner). EBITDA i hittil i år var NOK 42,4 millioner (NOK 25,1 millioner).

Driftsresultatet for den danske virksomheten i kvartalet var NOK 12,9 millioner (NOK 2,5 millioner). Driftsresultatet hittil i år var NOK 13,4 millioner (NOK -1,8 millioner).

Kontraktsreserve

Tide har en ordresreserve (sikre kontrakter) på NOK 8,2 milliarder. Hertil kommer oppdragsgivernes opsjoner på forlengelse av kontraktene med NOK 3,3 milliarder kroner. Dette utgjør mer enn fem ganger 2012 omsetningen og gir et godt fundament for å gjennomføre selskapets vekststrategi i årene som kommer.

I tillegg til sikre kontraktsinntekter fra rutekjøringen har Tide årlige inntekter fra kommersiell transportvirksomhet og reiseliv på ca. NOK 250 millioner.

Framtidsutsikter

Tide opererer i en bransje som vil få betydelig vekst i årene som kommer i takt med befolkningsveksten i storbyregionene. Økt transportbehov vil i stor grad måtte dekkes av kollektive løsninger. Busstransport har et fortrinn ved at kapasitet enkelt kan tilpasses økt behov. Basert på dette, forventes et langsiktig voksende totalmarked. Miljøbevissthet og fokus på bærekraftige løsninger underbygger økt satsning på kollektivløsninger.

Tide har som visjon å være et ledende kollektiv- og reiselivsselskap i Norden og gi gode reiseopplevelser hver dag. Tides virksomhet på rutebilkjøring er konkurranseutsatt. Selskapet har i stor grad gjenvunnet kontrakter, befestet sin posisjon, samt vunnet fotfeste i nye markeder i Norge og Danmark. Sistnevnte gjennom nye anbud i Vestfold i Norge og Fredericia i Danmark, samt oppkjøpet av rutebilselskabet Haderslev i Danmark.

Konkurransen i bussbransjen i Norge har økt betydelig etter innføring av anbud. Dette har medført at marginene i bransjen er under press. Dette innebærer at Tide til enhver tid arbeider med ulike prosjekter for å se på kostnadsstrukturen og effektivisering av driften.

Innføring av anbudskonkurranser har gitt billigere kollektivtrafikk for oppdragsgiver. Anbudskontraktene har stor kompleksitet, noe som gjør det vanskelig å avtaleregulere alle forhold. Dette har medført at avtaler kan oppleves som ubalanserte. Tide har som målsetting å løse tvister gjennom konstruktiv dialog, men styret ser at det er behov for å ta noen prinsipielle saker inn for rettsapparatet. De løpende regnskaper baseres på mottatt godtgjørelse. Eventuelle kompensasjoner for omtvistede forhold inntektsføres først når de er endelig fastsatt.

Økonomisk risiko knyttet til svingninger i oljepris og valutakurs har i begrenset grad påvirkning da de fleste kontrakter har prisreguleringsmekanismer som jevner ut svingninger over kontraktens løpetid.

Styret forventer at 2013 blir et driftsmessig bedre år enn 2012. Det er fortsatt finansielt krevende, og gjennom målrettede tiltak forventer styret at resultatet av underliggende drift forbedres i forhold til fjoråret. Dette vil medføre en styrking av likviditeten gjennom året. Styret oppfatter likviditetssituasjonen i selskapet som tilfredsstillende.

Styret har forventning om at konsolidering i bransjen vil bidra til bedret lønnsomhet for gjenværende aktører. Tide er godt posisjonert for å delta i denne konsolideringen. Dette viser de siste måneders hendelser med både nye anbud og kjøp av selskap.

Bergen, 13. november 2013

Styret i Tide ASA

Steinar Madsen
Styrets leder

Karstein Bremnes
Nestleder

Dagfinn Haga
Styremedlem

Marianne SkårTeigen
Styremedlem

Ragnhild Janbu Fresvik
Styremedlem

Roald Georg Bergsaker
Styremedlem

Christine Rødsæther
Styremedlem

Frode Sælen
Styremedlem

Lisbet K.Nærø
Konsernsjef

Finansielle nøkkeltall

Nøkkeltall	Tide konsern				
	3. kv 2013	3. kv 2012	30.09.2013	30.09.2012	2012
EBITDA-margin	10,6 %	10,7 %	10,2 %	9,3 %	8,0 %
EBIT margin	2,0 %	1,2 %	1,5 %	0,0 %	-1,1 %
Likviditetsgrad	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6
Egenkapitalprosent	24,7 %	25,4 %	24,7 %	25,4 %	24,6 %
Egenkapitalrentabilitet	0,7 %	-0,5 %	0,0 %	-4,7 %	-9,9 %
Totalkapitalrentabilitet	1,7 %	0,4 %	1,7 %	0,1 %	-1,2 %
Resultat per aksje	0,1	(0,1)	0,0	(0,9)	(1,8)
Utvannet resultat per aksje	0,1	(0,1)	0,0	(0,9)	(1,8)
Antall utstedte aksjer ved periodeslutt	22 559 556	22 559 556	22 559 556	22 559 556	22 559 556
Gjennomsnittlig antall utstedte aksjer i perioden	22 559 556	22 559 556	22 559 556	22 559 556	22 559 556
Beholdning egne aksjer ved periodeslutt	-	-	-	-	-
Netto rentebærende gjeld	701 614	677 426	701 614	677 426	707 238
Utbytte pr. aksje	-	-	-	-	-

Definisjoner

EBITDA-margin = (Driftsresultat + Avskrivninger + Nedskrivninger) / Driftsinntekter

EBIT-margin = Driftsresultat før renter og skatt / Driftsinntekter

Likviditetsgrad = Omløpsmidler / Kortsiktig gjeld

Egenkapitalprosent = Egenkapital / Totalkapital

Egenkapitalrentabilitet = Resultat etter skatt / gjennomsnittlig egenkapital

Totalkapitalrentabilitet = Driftsresultat før renter og skatt / gjennomsnittlig totalkapital

20 største aksjonærer per 30.09.13

Aksjonær	Antall	Andel
DET STAVANGERSKE DAMPSKIBSSELSKAP AS	11 000 572	48,76 %
FOLKE HERMANSEN AS	6 250 000	27,70 %
SPAREBANKEN VEST	2 175 600	9,64 %
YTF AVD. 80	539 820	2,39 %
HAGLAND INVEST AS	147 700	0,65 %
MIDDELBOE AS	87 598	0,39 %
LIVSFORSIKRING NORDEA LIV NORGE AS	58 600	0,26 %
VOSS KOMMUNE	37 000	0,16 %
MAR-THECO AS	31 567	0,14 %
JOHANNES UTNE	22 100	0,10 %
ARNLAUG FLESLAND STANDAL	22 090	0,10 %
INGER FLESLAND STRASS	21 950	0,10 %
HÅVARD MAGNUS LILAND	15 340	0,07 %
JAN INGOLF ELIASSEN	13 425	0,06 %
FORENEDE FORVALTNING AS	13 104	0,06 %
BENTE DAHLE	12 341	0,05 %
DAG HENRIK LARSEN	12 000	0,05 %
AMBLE INVESTMENT AS	10 810	0,05 %
INGOLF ARNE MARIFJÆREN	10 373	0,05 %
SUM 20 STØRSTE	20 507 100	90,90 %
ANDRE	2 052 456	9,10 %
SUM ALLE	22 559 556	100,00 %

Regnskap

Resultatregnskap

Tall i 1 000 kr.	3. kv 2013	3. kv 2012	30.09.2013	30.09.2012	2012
Driftsinntekter	510 041	442 411	1 459 548	1 449 973	1 925 016
Netto salgsgvinster	246	521	17 432	5 991	6 214
Driftskostnader	-456 432	-395 655	-1 327 809	-1 321 512	-1 778 066
EBITDA	53 856	47 277	149 170	134 453	153 165
Avskrivning på varige driftsmidler	-43 724	-41 864	-126 794	-134 626	-173 542
Driftsresultat	10 132	5 413	22 376	-173	-20 377
Finansinntekter	2 580	1 315	3 890	2 026	2 367
Finanskostnader	-9 683	-9 773	-26 525	-29 189	-37 310
Periodens resultat før skatt	3 029	-3 045	-258	-27 337	-55 321
Skattekostnad	-531	862	315	7 426	15 345
Periodens resultat etter skatt	2 499	-2 183	56	-19 911	-39 976
Andre egenkapitalbevegelser (Gevinst/tap ført direkte mot egenkapital)					
Verdiregulering kontantstrømsikring	1 209	-1 972	3 008	-2 418	-1 939
Skatt verdiregulering kontantstrømsikring	-339	552	-842	677	543
Omregningsdifferanser	854	5 262	544	610	1 739
Andre egenkapitalbevegelser	1 724	3 842	2 710	-1 131	343
Totalresultat	4 223	1 659	2 766	-21 042	-39 633

Balanse

Tall i 1 000 kr.	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Varige driftsmidler	1 244 206	1 277 504	1 238 421
Finansielle anleggsmidler	13 292	13 072	14 091
Sum anleggsmidler	1 257 498	1 290 576	1 252 512
Varige driftsmidler holdt for salg	10 320	17 772	17 576
Varer	22 088	18 309	17 336
Fordringer	190 041	196 196	193 002
Kontanter og bankinnskudd	63 504	56 385	58 781
Sum omløpsmidler	285 952	288 662	286 695
Sum eiendeler	1 543 450	1 579 238	1 539 208
Innskutt egenkapital	315 721	315 721	315 721
Opptjent egenkapital	65 373	84 691	62 607
Sum egenkapital	381 094	400 412	378 328
Avsetning for forpliktelser	18 505	29 192	47 019
Annen langsiktig gjeld	637 961	658 523	624 902
Kortsiktig gjeld	505 890	491 111	488 959
Sum gjeld	1 162 356	1 178 826	1 160 880
Sum egenkapital og gjeld	1 543 450	1 579 238	1 539 208

Avstemming av konsernets egenkapital

Tall i 1 000 kr.	3. kv 2013	3. kv 2012	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Inngående egenkapital	376 871	404 158	378 327	446 263	446 263
Utbetalt utbytte	-	-	-	-22 560	-22 560
Andre endringer	-	-5 405	-	-2 251	-5 743
Totalresultat etter skatt	4 223	1 660	2 766	-21 042	-39 633
Utgående egenkapital for videreført virksomhet	381 094	400 412	381 094	400 412	378 327

Kontantstrømoppstilling

Tall i 1 000 kr.	3. kv 2013	3. kv 2012	30.09.2013	30.09.2012	2012
Resultat før skatt	3 029	(3 045)	(258)	(27 337)	(55 321)
Avskrivninger	43 724	41 864	126 794	134 626	173 542
Finansposter	7 102	8 458	22 587	27 169	34 944
Andre driftsposter	25 040	(3 701)	(4 433)	45 786	76 435
Netto kontantstrøm fra driften	78 896	43 576	144 689	180 245	229 600
Innbetaling ved salg av anleggsmidler	736	1 418	31 209	9 056	10 890
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	(91 856)	(33 184)	(119 677)	(63 908)	(66 702)
Andre investeringsaktiviteter	719	2 316	2 014	2 689	3 472
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(90 401)	(29 450)	(86 454)	(52 163)	(52 340)
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	28 087	30 164	42 392	30 164	30 164
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	(26 090)	(22 097)	(98 010)	(87 608)	(123 061)
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	-	-	25 000	-	-
Utbetaling av utbytte	-	-	-	(22 560)	(22 560)
Andre finansieringsaktiviteter	(6 391)	(6 638)	(22 896)	(27 623)	(38 950)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(4 394)	1 428	(53 513)	(107 627)	(154 407)
Netto endring likvider gjennom året	(15 899)	15 554	4 722	20 456	22 853
Kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	79 402	40 832	58 781	35 929	35 929
Kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	63 504	56 386	63 504	56 385	58 781

Noteopplysninger

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Regnskapet med sammenligningstall, er utarbeidet etter samme regnskapsprinsipper (IFRS) som i siste årsregnskap og IAS 34 Interim Financial Reporting. Perioderegnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med avlagt årsregnskap for 2012.

Note 2 – Anleggsmidler

	Busser	Eiendommer, inventar mm.	Sum
Balansført verdi 01.01.2013	1 193 613	62 384	1 255 997
Korrigert inngående balanse	7 961	-	7 961
Tilgang	111 136	580	111 716
Avgang	(6 433)	(9 851)	(16 284)
Årets avskrivninger	(125 004)	(1 790)	(126 794)
Omregningsdifferanse	21 930	-	21 930
Balansført verdi 30.09.2013	1 203 203	51 323	1 254 526
Varige driftsmidler holdt for salg	-	10 320	10 320
Netto balansført verdi 30.09.2013	1 203 203	41 003	1 244 206

Note 3 - Segmentinformasjon

Tide Buss Norge

Tall i 1 000 kr.	3. kv 2013	3. kv 2012	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Segmentinntekter	378 184	354 020	1 116 834	1 160 773	1 523 218
Netto salgsgevinst	0	671	1 649	5 991	6 198
Segmentkostnader	346 172	317 984	1 021 833	1 059 676	1 411 789
EBITDA	32 012	36 706	96 651	107 088	117 627
Avskrivninger	32 016	32 151	96 300	105 486	137 436
Driftsresultat	-3	4 555	350	1 602	-19 809
Netto finans	-8 455	-8 608	-25 261	-26 323	-34 790
Resultat før skatt	-8 458	-4 053	-24 910	-24 721	-54 599

Tide Buss Danmark

Tall i 1 000 kr.	3. kv 2013	3. kv 2012	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Segmentinntekter	135 876	92 270	347 294	284 614	387 205
Netto salgsgevinst	145,00	-	145,00	-	51
Segmentkostnader	111 834	80 819	305 011	259 542	352 625
EBITDA	24 187	11 451	42 428	25 072	34 631
Avskrivninger	11 242	8 968	28 991	26 887	33 119
Driftsresultat	12 945	2 483	13 437	-1 815	1 512
Netto finans	-1 949	-2 210	-4 906	-5 853	-6 403
Resultat før skatt	10 996	273	8 531	-7 668	-4 891

Andre avdelinger og elimineringer

Tall i 1 000 kr.	3. kv 2013	3. kv 2012	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Segmentinntekter	-4 019	-3 879	-4 581	4 587	14 593
Netto salgsgevinst	101	-150	15 638	0	-35
Segmentkostnader	-1 574	-3 149	965	2 294	13 638
EBITDA	-2 344	-880	10 092	2 293	920
Avskrivninger	466	745	1 503	2 253	2 995
Driftsresultat	-2 810	-1 625	8 589	40	-2 076
Netto finans	3 301	2 360	7 532	5 012	6 249
Resultat før skatt	491	734	16 121	5 053	4 174

Tide konsernet

Tide ASA er notert på Oslo Børs (Ticker «TIDE»). Selskapet er et av landets største operatørselskaper for busstransport. Omsetningen for 2012 ble omkring NOK 2 milliarder kroner. Kjernevirksomheten til Tide er busstransport for offentlige og private kunder. Hoveddelen av dette gjelder rutebilkjøring, men selskapet tilbyr også tur- og annen kommersielle kjøring.

Busstriften er organisert med ett buss-selskap for den norske virksomheten – Tide Buss AS, og ett selskap for den danske virksomheten – Tide Bus Danmark A/S. Begge disse datterselskapene har igjen organisert sine verksteder gjennom heleide datterselskaper, henholdsvis Tide Verksted AS og Tide Verksted Danmark ApS. Utover buss- og verkstedsvirksomheten driver Tide med reiselivsvirksomhet og har enkelte eiendommer som er eiet gjennom egne eiendomsselskaper.

Segmentrapporteringen reflekterer den geografiske inndelingen av virksomheten.

HMS og kvalitetsarbeid

Organisering av arbeidet

Gjennom teamorganisering legger Tide til rette for at alle medarbeidere skal bli sett og involvert. Selskapets medarbeidere skal kjenne selskapets mål og være bevisst sine bidrag til måloppnåelse. Gjennom halvårlege trivselsundersøkelser følges utvikling på sentrale områder i forhold til organisering og arbeidsmiljø.

Tilgang på arbeidskraft

Rekruttering av bussjåfører har vært krevende de siste årene, men i 2012 og i begynnelsen av 2013 har tilgangen på arbeidskraft vært betydelig bedre. I Danmark er sjåførtilgangen god, med bakgrunn i arbeidsledighet knyttet til den økonomiske situasjonen i landet.

Sykefravær

Fokus på nærvær, trivsel, informasjonsarbeid og styrket kompetanse til ledere gjennom interne kurs har bidratt til positiv utvikling av sykefraværet. Som i foregående kvartal, viser kvartalet positiv utvikling og økende nærvær både i Norge og i Danmark. Sykefraværet i kvartalet endte på 7,7 % i Norge. Den gode utviklingen i sykefravær har flatet noe ut, men fortsatt ser vi reduksjon sammenlignet med samme periode i fjor. I Danmark var sykefraværet i kvartalet på 3,6 % sammenlignet med 4,8 % på samme periode i fjor. Da sykefravær i Norge og Danmark måles ulikt, er ikke tallene sammenlignbare.

Skade på personell og materiell

H-verdi defineres som antall arbeidsulykker med fravær pr 1.000.000 arbeidede timer. Tide Buss hadde en gjennomsnittlig H-verdi i per utgangen av kvartalet på 1,9 mot 1,7 på samme periode i fjor. Det legges stor vekt på oppfølging av ansatte som blir involvert i alvorlige hendelser, blant annet gjennom en egen beredskapsordning med døgnkontinuerlig vakt som sikrer ivaretagelse av personell, materiell og omdømme når ulykker eller uønskede hendelser inntreffer.

Kvalitet- og miljøstyring

Selskapets kvalitetssystem er sertifisert i henhold til NS-ISO 9001. Sertifiseringsorgan er Bureau Veritas. Det gjennomføres årlige interne og eksterne revisjoner av kvalitetssystemet. Alle ansatte kan melde avvik og forbedringsforslag i kvalitetssystemet. Behandling og oppfølging skjer i samme system. I desember ble Tides virksomhet i Norge og Danmark sertifisert i henhold til ISOs miljøstandard 14001.

Tides miljøprofil

Kollektivtrafikkselskapene har en viktig samfunnsoppgave, ikke minst ved å bidra til redusert bruk av personbiler. For at Tide skal kunne utføre sin virksomhet, må selskapet forbruke drivstoff. Dette medfører at selskapet forurensrer det ytre miljø gjennom utslipp av klimagasser fra bussene. De vesentligste klimagassutslippene er karbondioksid, nitrogenoksider og partikler. Det arbeides målrettet med å redusere utslippene. På de områder hvor det er mulig å påvirke valg av kjøretøy, er konsernet bevisst på å investere i materiell som har høy miljøstandard og lave utslipp til naturen.

Mer enn 80% av vognparken til Tide Buss tilfredsstillr Euro5, EEV eller bedre utslippsnorm. Tide Buss er ledende på gassbuss drift i Norge og drifter den største bussparken av gassbuss i Norge. I Kolding i Danmark er selskapet i gang med drift av Hybridbuss. Dette er en teknologi som har noen parallell trekk med drift av elektriske Trolleybuss, hvor selskapet har mer enn 50 års erfaring med å drifte fra Bergen. I det nye anbudet som skal startes i Vestfold neste år, vil det også bli tatt i bruk Hybridbuss. Sammen med forbedret logistikk bidrar dette til å minske skadelige klimagasser som CO2 og NOx. I tillegg fokuseres det på drivstoffreduserende tiltak og minst mulig bruk av piggdekk for å redusere svevestøv og støy.

Standarddieselen som benyttes på våre busser inneholder inntil 7 % biodiesel. Selskapet har i tillegg erfaring fra Danmark med utvidet bruk av biodiesel, og det benyttes utelukkende biodiesel som er produsert i Europa under etisk forsvarlige forhold.

Miljøtiltak er et viktig tildelingskriterium i flere av de anbudskonkurransene Tide deltar, og Tide har som ambisjon å tilby det siste innen miljøvennlig motorteknologi og andre tiltak som begrenser forurensing til ytre miljø. I forbindelse med oppstart i nye anbudsområder er det gjort store investeringer i nye busser som tilfredsstillr EURO 5 normen, EEV eller bedre.

En miljøvennlig produksjonskjede er et av kriteriene når det skal velges bussleverandør, og selskapet har samarbeidspartnere som garanterer miljøvennlig destruksjon av gamle busser. Ved hjelp av måleutstyr i bussene fremmer Tide også klimaet gjennom drivstoffreduserende tiltak, og selskapet benytter i stor grad el-biler istedenfor busser ved posisjoneringskjøring for sjåførene. En del av Tides eldste busser har fått ettermontert katalysator for å sikre lavest mulig utslippsnivå på hele flåten. I tillegg er det innført egne miljøprosedyrer for ansatte for å fremme energiøkonomisering, og tiltakene er blant annet kildesortering og videokonferanser. Tide Buss fremmer også klimaet gjennom drivstoffreduserende tiltak ved hjelp av forbedrede måleutstyr i bussene og egne miljøprosedyrer for sine ansatte for å fremme energiøkonomisering. Støy og utslipp av stoffer som kan medføre miljøskader er innenfor de krav myndighetene stiller.

Om Tides segmenter

Om Tide Buss Norge:

Rutebuss i Norge:

Tide Buss AS kjører rutebuss på oppdrag for fylkeskommunene Hordaland, Nord-Rogaland og Sør-Trøndelag. Rutebussdriften kjøres som følge av de kontrakter Tide har vunnet de senere årene. Disse kontraktene har normalt sett en varighet på 6-8 år, samt 1-3 opsjonsår. I 2011 startet selskapet hele 5 nye kontrakter. Disse utgjør en betydelig andel av ruteproduksjonen til selskapet.

Tide Buss AS opererer 8 større kontrakter. En har varighet til 2015, mens de resterende har varighet til 2017 – 2019. I tillegg kommer opsjonsårene. Selskaper opererer i dag vel 750 driftsbuss i rute i Norge. Tide Buss AS jobber kontinuerlig for å videreutvikle selskapet i den hensikt å vinne nye kontrakter. Selskapet deltar i utlyste konkurranser i Norge ut fra strategiske vurderinger. Anbudskonkurranser har ulik utforming og ulike evalueringskriterier, og disse må tilpasses den enkelte konkurranse. Selskapet har som målsetning å være ledende på kvalitets- og miljøparametre i konkurranser der dette vektlegges, samt konkurransedyktig på pris.

Ekspress- og flybuss:

Tide Buss AS drifter alene, eller sammen med andre, 5 ekspress- og flybussruter. Dette er flybussen i Haugesund, flybussen i Bergen, Kystbussen (Bergen-Stavanger), Haukeliekspressen (Bergen/Haugesund – Seljord – Oslo/Tønsberg) og Fjordekspressen (Bergen-Trondheim). Tide Buss har omtrent 25 driftsbusser knyttet til ekspress- og flybusskjøring.

Tur-kjøring:

Under merkevaren "Tide Reiser" selger Tide Buss AS blant annet turbusstjenester på kommersielt grunnlag til privatpersoner, bedrifter, lag, foreninger og det offentlige. Selskapet disponerer omtrent 75 busser til denne aktiviteten, både egne busser og fast innleide underleverandører. Tide Reiser selger turaktiviteter i hele landet, men i hovedsak foregår aktiviteten i Hordaland, Rogaland og Hedmark.

Reiseliv:

Tide Reiser har også ansvaret for selskapets salg av turer og opplevelser til spennende reisemål i inn- og utland. Turer selges både som katalogturer og som tilpassede turer til lag og foreninger. Tide Reiser produserer flere kataloger hvert år, som distribueres til privatpersoner, lag og foreninger. Se www.tidereiser.no for mer informasjon.

Annen transport:

Tide Buss AS har nærmere 40 mindre busser knyttet til transport av eldre, syke, samt fysisk- og psykisk utviklingshemmede. Dette er i all hovedsak kjøring på kontrakt med det offentlige og kan være kjøring som er enten fast eller anropsstyrt.

Vognpark:

Tide Buss Norge hadde ved utgangen av kvartalet 993 busser. Det er investert betydelig i nytt bussmaterieell de senere årene, med bakgrunn i de kontrakter som er vunnet. Snittalderen på bussparken er 4,5 år

Tide har vært et av de mest innovative busselskapene i Norge i forhold til å ta i bruk ny teknologi når det gjelder alternativ drivstoff. Dette bidrar til å begrense påvirkningen på det ytre miljø. Hele 191 av bussene bruker gass som drivstoff. 7 busser bruker elektrisitet som energi. Selskapet har 20 elbiler. Dette for å minimere tomkjøring med buss utenfor rute og dermed ha en positiv miljøpåvirkning. Fornyingen av bussparken bidrar sterkt til at Tide Buss sin påvirkning på det ytre miljø reduseres i forhold til antall kilometer kjørt. Når det gjelder bussleverandører er disse i hovedsak fordelt på fem ulike bussmerker, som hver har en andel på over 10 % av det totale bussmateriellet.

Om Tide Bus Danmark:

Rutebuss i Danmark:

Tide Bus Danmark A/S kjører primært rutebuss for trafikkelskapene FynBus på Fyn og Sydtrafik i Sydjylland. I tillegg suppleres det med en mindre andel svømmekjøring for Middelfart og Faaborg/Midtfyn Kommuner. Rutebussdriften er i hovedsak vunnet gjennom anbud, og disse har normalt en varighet på mellom 5-8 år, pluss 2 opsjonsår.

Som en del av den overordnede strategi for konsernet arbeider Tide Bus Danmark A/S med å videreutvikle selskapet med henblikk på å vinne nye kontrakter. Selskapet deltar i anbudskonkurranser ut fra strategiske vurderinger knyttet til offentlige anbud i Danmark. Tide Bus Danmark A/S vant anbud på kjøringen i Fredricia kommune, hvor anbudskriteriet var å levere flest antall gass-busser.

Vognpark:

Selskapet opererte ved utgangen av kvartalet 442 driftsbusser i rute i Danmark. Det er investert betydelig i nye busser med bakgrunn i kontrakter som er startet opp i 2009 og 2010. Gjennomsnittsalder på bussparken er mellom 5 og 6 år. Tide startet kjøring med 3 hybridbusser i Kolding i januar 2013 som en del av Kolding kommunes miljøatsing som "grønn" foregangskommune.